

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นรากฐานในการพัฒนาประเทศ เพราะการศึกษาเป็นเครื่องมือสร้างผลเมืองให้มีคุณภาพ หากประเทศไทยมีประชากรที่มีประสิทธิภาพแล้ว การพัฒนาจะดำเนินไปสู่ดุจดิ่งหมายที่ต้องการ และสิ่งที่สำคัญในกระบวนการการศึกษาก็คือการวัดผลการศึกษา ซึ่งจะเป็นเครื่องมืออันหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาคุณภาพของการศึกษาในระดับต่าง ๆ เพราะผลจากการวัดจะเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจของครู และนักการศึกษาเพื่อใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน การแนะนำ การประเมินผลหลักสูตร เป็นต้น (อนันต์ ศรีโภغا 2524: 1) การวัดผลการศึกษานั้นทำได้หลายวิธี เช่น การทดสอบ การสังเกต การสัมภาษณ์ เป็นต้น แต่วิธีที่นิยมใช้กันมากที่สุดในโรงเรียนคือการทดสอบ โดยใช้แบบสอบถามที่ครูสร้างขึ้นเป็นเครื่องมือในการวัด (ชาล แพรตตุล 2518: 88) แต่การทดสอบจะมีคุณภาพเพียงใดนั้นย่อมขึ้นอยู่กับคุณภาพของแบบสอบถาม แบบสอบถามที่สร้างได้ดีและใช้อย่างได้ผลต้องเป็นแบบสอบถามที่สามารถใช้เป็นแรงจูงใจสร้างนิสัยในการเรียนที่ดีทำให้ผู้เรียนแก้ไขข้อผิดพลาดในการเรียนให้ดีขึ้น และเป็นแนวทางนำไปสู่ผลลัพธ์ในการเรียนได้ (Thorndike 1961: 331)

ในบรรดาแบบสอบถามชนิดต่าง ๆ แบบสอบถามที่ได้รับความนิยมมากที่สุดคือ แบบสอบถามเลือกตอบ (Multiple Choice) ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการวัดผลพยายามท่านได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับข้อดีของแบบสอบถามเลือกตอบดังนี้คือ เรมเมอร์ (Remmer 1955: 94) กล่าวว่าแบบสอบถามชนิดเลือกตอบมีข้อดีที่วัดเนื้อหาได้ครอบคลุม ให้คะแนนได้ยุติธรรม อาดัม (Adams 1964: 331) ได้ให้ความเห็นว่าแบบสอบถามชนิดเลือกตอบวัดความจำเกี่ยวกับความจริงได้ดี สามารถวัดสมรรถภาพสมองด้านต่าง ๆ ตามลำดับขั้นของความรู้ เทคนะลักษณะที่จะใช้ทดสอบเมื่อมีผู้สอบจำนวนมาก ๆ ส่วน ชาล แพรตตุล (2518: 164) ได้ให้ความเห็นว่าแบบสอบถามชนิดเลือกตอบมีส่วนตีหลายประการคือ ไม่ทำให้เกิดปัญหาความก้าวกระโดดของข้อคำถาม สามารถถามได้ครอบคลุมเนื้อหาและวัดสมรรถภาพสมองด้านต่าง ๆ ได้กว้างขวาง การตรวจให้คะแนนได้ผลคงที่ยุติธรรม

ประทัยคเวลาและแรงงานในการตรวจ นอกจากนั้นยังสามารถวิเคราะห์ได้ว่าข้อใดดีหรือไม่ดี ตัวเลือกใดบกพร่องหรือสมบูรณ์ จากความเห็นของผู้เชี่ยวชาญทางการวัดผลเหล่านี้ สรุปได้ว่า แบบสอบถามนิด เลือกตอบมีข้อดีคือสามารถเขียนคำตามได้รักกุม ชัดเจน ครอบคลุมเนื้อหา ประทัยคเวลาและแรงงานในการตรวจ ให้คะแนนได้คงที่ยุติธรรม ทั้งยังสามารถวัดสมรรถภาพสมอง ด้านต่าง ๆ ตามลำดับขั้นของความรู้ได้ เหมาะที่จะใช้สำหรับการทดสอบที่มีผู้สอบจำนวนมาก ๆ และยังสามารถวิเคราะห์คุณภาพของข้อกระทง ตลอดจนตัวเลือกต่าง ๆ ได้

ในทุกระดับการศึกษา จะเห็นได้ว่าวิชาคณิตศาสตร์ เป็นวิชาหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการเรียนการสอนมาก เพราะคณิตศาสตร์ เป็นวิชาที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการคิด ฝึกให้คนคิดอย่างไร มีระเบียบและเหตุผล คณิตศาสตร์ เป็นรากฐานของวิทยาการหลายสาขา ความเจริญก้าวหน้า ทางเทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ ฯลฯ ซึ่งล้วนแต่ต้องอาศัยคณิตศาสตร์ทั้งสิ้น อีกทั้งวิชาคณิตศาสตร์ยังเป็นวิชาที่สำคัญยิ่งสำหรับการคำนวณชีวิตประจำวันของเราทุกคน ซึ่งจะต้องเกี่ยวข้องกับคณิตศาสตร์อยู่ตลอดเวลา ดังนั้นคณิตศาสตร์จึงจำเป็นอย่างยิ่งในการที่จะพัฒนา ความสามารถของบุคคลในด้านต่าง ๆ (สุวัฒนา อุทัยรัตน์ และสุชาวดี เอี่ยมอรพรรณ 2527: 3) โดยเฉพาะความสามารถในการแก้ปัญหา และนอกจากนี้ยังเป็นเครื่องมือปัจจุบัน อบรมให้ผู้เรียน มีคุณสมบัติ นิสัย ทัศนคติ และความสามารถทางสมองบางประการ เช่น ความเป็นคนช่างสังเกต การรู้จักคิดอย่างมีเหตุผล การแสดงความคิดออกมากอย่างมีระเบียบ และชัดเจน ตลอดจนความสามารถในการวิเคราะห์บัญญา (สุวรรณ บุ่งเงย กิจ 2513: 2) ซึ่งสอดคล้องกับจุดประสงค์ ของวิชาคณิตศาสตร์ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นว่า เพื่อให้นักเรียนมีทักษะในการคำนวณเพื่อใช้ แก้ปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับชีวิตประจำวันเพื่อให้นักเรียนรู้จักคิดอย่างมีเหตุผล และสามารถใช้ เหตุผลในการแสดงความคิดอย่างมีระเบียบ ชัดเจน และรักกุม (ยุพิน พิพิธกุล 2523: 1)

ในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ ครูส่วนใหญ่นิยมใช้ข้อสอบปรนัยนิด เลือกตอบ ซึ่ง สุเทพ จันทร์สมศักดิ์ (2517: 75) ได้กล่าวถึงผลเสียของแบบสอบถามเลือกตอบ ว่า ข้อสอบประเภทนี้จะพิจารณาเฉพาะคำตอบหรือผลสรุปสุดท้ายเท่านั้นไม่ได้พิจารณาถึงคุณภาพ ของความคิดที่จะนำไปสู่ผลสรุปอันนั้น ในการสร้างแบบสอบถามครูนักกำหนดบัญหาขึ้นมา แล้วให้ นักเรียนหาคำตอบที่ถูกต้องที่สุด กรณีคำตอบที่เป็นผลสรุปสุดท้ายนั้นเอง ซึ่งในการที่นักเรียนจะ หาคำตอบได้ถูกต้องนั้นนักเรียนจะต้องใช้ทักษะ 3 ด้าน (Forsyth and Spratt 1980: 31) คือ

1. ทักษะในการอ่าน (Reading skill) โดยนักเรียนจะต้องเข้าใจข้อความ และสัญลักษณ์ต่าง ๆ ในประไ逼ค์คำาน

2. ทักษะในการทำกระบวนการ (Process skill) โดยนักเรียนจะต้องสามารถจำแนกหรือชี้บ่งถึงการกระทำทางคณิตศาสตร์ (Operation) และปริมาณต่าง ๆ ที่จำเป็นในการแก้ปัญหา

3. ทักษะในการคำนวณ (Computational skill) โดยนักเรียนจะต้องมีความสามารถในการจัดการทำ เพื่อหาผลลัพธ์ออกมาน

ทักษะทั้งหมดมีความจำเป็นในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ แต่ถ้าเราใช้ตัวเลือกที่เป็นผลสรุปสุดท้ายที่คำนวณเสร็จแล้ว เราอาจจะไม่สามารถวินิจฉัยได้ว่านักเรียนที่ทำถูก มีความรู้จริงหรือไม่ หรือเข้าใจในกระบวนการคิดหรือไม่ เพราะในการแก้ปัญหาต้องอาศัยกระบวนการคิดที่ให้ได้มาซึ่งคำตอบ ถ้าเราใช้แบบสอบถามที่มีตัวเลือกแบบธรรมชาติที่นิยมใช้กันในปัจจุบันซึ่งเป็นผลจากการคำนวณเสร็จแล้ว นักเรียนบางคนที่มีความสามารถสูงในการแก้ปัญหา แต่อาจจะมีความบกพร่องในการคูณเลข บวกเลข หรือลบ เลขก็ได้ ส่วนนักเรียนที่ทำผิดเราก็ไม่สามารถที่จะรู้ได้ว่าตอบผิด เพราะเหตุใด เมื่อจากคะแนนที่ได้จากการสอบของนักเรียนในการสอบด้วยแบบสอบถามเลือกตอบนี้มีความคลาดเคลื่อนอยู่ 3 ประการ (Forsyth and Spratt 1980: 31) คือ

1. ความคลาดเคลื่อนที่เกิดจากการคำนวณผิดพลาด
2. ความคลาดเคลื่อนที่เกิดจากการเลือกใช้วิธีการทำทางคณิตศาสตร์ผิดพลาด
3. ความคลาดเคลื่อนที่เกิดจากการอ่านที่ไม่เข้าใจ

นอกจากนี้จะเห็นได้ว่า ในปัจจุบันนี้กระทรวงศึกษาธิการได้เห็นความสำคัญของการสอนช่อง เสื่อมมากขึ้น เพื่อที่จะพาทางสนับสนุนหรือแก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียน และยังเป็นแนวทางให้ครูได้ปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (บัญเชิด ภิญโญนันต์พงษ์ 2521: 7) โดยเฉพาะวิชาคณิตศาสตร์เป็นวิชาที่ต้องอาศัยความรู้ ความเข้าใจ ความคิดรวบยอด และทักษะเบื้องต้นในเรื่องที่เรียนมาแล้ว เป็นพื้นฐานในการเรียนเรื่องใหม่ต่อ กันไป ดุจลูกโซ่ หากพบว่า นักเรียนคนใดไม่เข้าใจ หรือยังไม่มีทักษะ ไม่มีความคิดรวบยอดในเรื่อง

ที่เรียนมาแล้ว จะเป็นการลำบากในการที่จะเรียนเรื่องใหม่หรืออาจจะเรียนไม่ได้เลย (โอลกัฟ นำรุ่งส่งว์ และสมหวัง ไตรตันวงศ์ 2520: 219) ดังนั้นการที่เราใช้รูปแบบตัวเลือกตอบ ธรรมชาติ ซึ่งเป็นผลสรุปสุดท้าย เราอาจจะไม่สามารถรู้ได้เลยว่าเด็กนักร่วงในจุดใด ซึ่งจะเป็นการยากในการที่จะแก้ไขข้อบกพร่องหรือซ้อมเสริมให้นักเรียนได้ตรงจุด ฟอร์ชิท และ สเปรท์ (Forsyth and Spratt) จึงได้เสนอรูปแบบตัวเลือกของแบบสอบถามเลือกตอบขึ้น เป็นรูปแบบตัวเลือกแบบกระบวนการคิด เนื่องจากแบบสอบถามที่มีรูปแบบตัวเลือกเป็นกระบวนการคิดใช้ในการวินิจฉัยข้อบกพร่องของนักเรียนได้ดี ซึ่งตรงกับความคิดของครูลิก (Krulik 1977: 630) ที่ว่าวิธีการค้นหาคำตอบของบัญหา เป็นสิ่งสำคัญมากกว่าคำตอบในการแก้บัญหา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงการใช้รูปแบบตัวเลือกที่เป็นกระบวนการคิด กับรูปแบบตัวเลือกแบบธรรมชาติว่าจะทำให้คุณภาพของแบบสอบถามตอบต่างกันหรือไม่ และนอกจากนั้นจะเห็นได้ว่าในการเขียนข้อสอบแบบเลือกตอบนั้นควรนิยมใช้ตัวเลือกที่ระบุว่า "ไม่มีคำตอบถูก" หรือ "ถูกทุกข้อ" เป็นตัวเลือกด้วยสุดท้ายในบางข้อหรือทุก ๆ ข้อ ซึ่ง บุญเชิด กิจไชยนันต์พงษ์ (2525: 70) ได้ให้ข้อเสนอแนะเอาไว้ว่าในการใช้ตัวเลือกที่ระบุว่า "ไม่มีคำตอบถูก" หรือ "ผิดหมดทุกข้อ" ครุภาระใช้ตัวเลือกพวกนี้เฉพาะในวิชาคณิตศาสตร์ หรือเนื้อหาที่ยังสรุปแน่นอนไม่ได้ อย่าใช้ตัวเลือกประเภทนี้ในกรณีที่มีตัวเลือกเหมาะสมที่สุด และวิเชียร เกตุลิง (2515: 65-66) ได้ให้ข้อคิดว่าการที่ครูจะใช้ตัวเลือกที่ระบุว่า "ไม่มีคำตอบถูก" หรือ "ผิดหมดทุกข้อ" ถ้าจะใช้ให้เหมาะสมคือให้มีโอกาสเป็นตัวถูกด้วย และถ้าเป็นตัวลงทุกต้องมีคุณค่าพอที่เด็กไม่รู้จริงอาจเลือกตอบด้วย และเขายังให้ความเห็นต่อไปอีกว่าตัวเลือกแบบนี้เหมาะสมสำหรับวิชาคณิตศาสตร์โดยไม่เสียเวลาไว้ทุกข้อนอกจากนั้น ชวाल แพรตต์กุล (2516: 17) ได้กล่าวถึงการใช้ตัวเลือก "ไม่มีคำตอบถูก" นี้ว่า บางครั้งก็มีความจำเป็นจะต้องใช้ในแบบสอบถามคณิตศาสตร์ ทั้งนี้เพื่อไม่ให้เด็กเดาได้ และควรใส่ไว้หลาย ๆ ข้อหรือทุกข้อเลยยิ่งดีจะได้ไม่เป็นการแนะนำคำตอบ และต้องจัดให้ตัวเลือกประเภทนี้มีโอกาสทั้งผิดและถูกสลับกันไปกับตัวเลือกตัวอื่น ๆ ด้วยจึงจะดี

ดังนั้นการสร้างตัวเลือกให้มีประสิทธิภาพ เป็นสิ่งสำคัญมาก เพราะมีความเกี่ยวข้องกับคุณภาพของแบบสอบถามโดยตรง แต่การสร้างตัวเลือกที่ดีเพื่อจะให้ได้แบบสอบถามเลือกตอบที่มีประสิทธิภาพนั้นเป็นบัญหาที่สำคัญอย่างหนึ่ง ฮิวส์ และทริมเบิล (Hughes and Trimble 1965: 117) ได้กล่าวถึงการใช้ตัวเลือกที่ระบุว่า "ไม่มีคำตอบถูก" ว่าเป็นวิธีการหนึ่งในหลาย ๆ วิธีการในการเพิ่มประสิทธิภาพของแบบสอบถามเลือกตอบ ด้วยเหตุผลต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความ

สนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับตัวเลือกที่ระบุว่า "ไม่มีค่าตอบแทน" ร่วมกับแบบสอนที่มีรูปแบบตัวเลือกแบบธรรมชาติ และรูปแบบตัวเลือกแบบกระบวนการการคิด เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างและปรับปรุงแบบสอน เลือกตอบให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพดีขึ้น

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบผลของรูปแบบตัวเลือกที่แตกต่างกัน 4 แบบ คือ รูปแบบตัวเลือกแบบธรรมชาติ รูปแบบตัวเลือกแบบธรรมชาติที่ระบุว่า "ไม่มีค่าตอบแทน" รูปแบบตัวเลือกแบบกระบวนการการคิด และรูปแบบตัวเลือกแบบกระบวนการการคิดที่ระบุว่า "ไม่มีค่าตอบแทน" ต่อคุณภาพของแบบสอนในด้านค่าความยาก ค่าอำนาจจำแนก ค่าความเที่ยง และค่าความคง

สมมติฐานในการวิจัย

จากผลงานการวิจัยของ ฟอร์ซิท และสเปรท์ (Forsyth and Spratt 1980: 31-43) พบว่า แบบสอนที่มีรูปแบบตัวเลือกแบบกระบวนการการคิด ยกกว่าแบบสอนที่มีรูปแบบตัวเลือกแบบธรรมชาติ และตัวเลือกที่ระบุว่า "ไม่มีค่าตอบแทน" ทำให้อัตราสอนยากขึ้น แบบสอนที่มีตัวเลือกแบบธรรมชาตามีค่าอำนาจจำแนกสูงกว่าแบบสอนที่มีตัวเลือกแบบกระบวนการการคิด และแบบสอนที่มีตัวเลือกที่ระบุว่า "ไม่มีค่าตอบแทน" ทำให้ความแตกต่างของค่าอำนาจจำแนกของแบบสอนที่มีตัวเลือกแบบธรรมชาติและที่เป็นกระบวนการการคิดลดลง และนอกจากนี้ยังได้ว่า แบบสอนที่มีตัวเลือกแบบธรรมชาตามีความตรงเรียงโครงสร้างสูงกว่าแบบสอนที่มีตัวเลือกแบบกระบวนการการคิด ดังนั้นผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานในการวิจัยว่า

รูปแบบตัวเลือกของแบบสอนที่แตกต่างกันน่าจะมีผลต่อคุณภาพของแบบสอนในด้านค่าความยาก ค่าอำนาจจำแนก ค่าความเที่ยง และค่าความคงแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีการศึกษา 2531 ของโรงเรียนมหาวิชิราฐ จังหวัดสงขลา ซึ่งเป็นสถานศึกษาของรัฐบาลเท่านั้น

2. ตัวแปรที่ศึกษายังดังนี้

2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่ รูปแบบตัวเลือก ของแบบสอบถาม 4 รูปแบบ คือ

2.1.1 รูปแบบตัวเลือกแบบธรรมชาติ

2.1.2 รูปแบบตัวเลือกแบบธรรมชาติที่ระบุว่า "ไม่มีคำตอบถูก"

2.1.3 รูปแบบตัวเลือกแบบกระบวนการคิด

2.1.4 รูปแบบตัวเลือกแบบกระบวนการคิดที่ระบุว่า "ไม่มีคำตอบถูก"

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่

2.2.1 ค่าความยากของแบบสอบถาม

2.2.2 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม

2.2.3 ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม

2.2.4 ค่าความตรงของแบบสอบถาม

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม เลือกตอบวิชาคณิตศาสตร์ (ค. 204)

เรื่อง สมการและสมการ อัตราส่วนและร้อยละ ปริมาตรและพื้นที่ผิว ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 ซึ่งมี 4 ฉบับ โดยในแต่ละฉบับมีข้อคําถาม เทื่องกัน จำนวนข้อเท่ากัน แต่แตกต่างกันที่รูปแบบของตัวเลือก

ข้อตกลงเบื้องต้นในการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างทุกคนเข้าใจวิธีการสอน เพราะกรรมการควบคุมการสอบได้ชี้แจงและอธิบายวิธีการสอบก่อนที่นักเรียนจะลงมือทำข้อสอบทุกห้อง
2. คะแนนผลลัมภ์ที่ทางการเรียนคณิตศาสตร์ (ค. 204) ของกลุ่มตัวอย่างซึ่งใช้หาความตรงตามสภาพ (Concurrent Validity) ของแบบสอบถามมีความเชื่อถือได้ เพราะเป็นข้อสอบที่ใช้ตัดสินผลการเรียน และสร้างได้ครอบคลุมหลักสูตร มีขั้นตอนการสร้างที่ถูกต้อง
3. สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับห้องเรียน และห้องสอบไม่มีผลต่อผลลัมภ์ทางการเรียนของนักเรียน เพราะอยู่ในโรงเรียนเดียวกัน
4. สภาพทางอารมณ์ของนักเรียนในขณะทำการสอบปกติ

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. คุณภาพของแบบสอบถาม หมายถึง คุณภาพในด้านความยาก อำนาจจำแนกความเที่ยง และความตรงของแบบสอบถาม
2. แบบสอบถามเลือกตอบ (Multiple choice) หมายถึง แบบสอบถามที่เป็นโจทย์มีคำถาม ซึ่งประกอบด้วยตอนน้ำหนึ่งคำถ้า กับตัวเลือกหรือคำตอบ ซึ่งกำหนดให้กับนักเรียนตอบตัวเลือกที่ถูกต้องมากที่สุด เพียงตัวเลือกเดียวจากตัวเลือกทั้งหมด 5 ตัวเลือก ซึ่งตัวตัวหลวง (Distractor) ปนอยู่ 4 ตัว
3. ความสามารถในการแก้ปัญหา หมายถึง คะแนนที่ได้จากการทำแบบสอบถามโดยปัญหาทางคณิตศาสตร์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง
4. รูปแบบตัวเลือกของแบบสอบถาม เลือกตอบ หมายถึง ลักษณะของตัวเลือกที่ใช้ในแบบสอบถามแต่ละฉบับ ซึ่งแตกต่างกันดังนี้
 - ฉบับที่ 1 รูปแบบตัวเลือกแบบธรรมชาติ
 - ฉบับที่ 2 รูปแบบตัวเลือกแบบธรรมชาติที่ระบุว่า "ไม่มีคำตอบถูก"
 - ฉบับที่ 3 รูปแบบตัวเลือกแบบกระบวนการคิด
 - ฉบับที่ 4 รูปแบบตัวเลือกแบบกระบวนการคิดที่ระบุว่า "ไม่มีคำตอบถูก"

5. รูปแบบตัวเลือกแบบธรรมชาติ หมายถึง ลักษณะของตัวเลือกที่แสดงคำตอบเป็นผลลัพธ์จากการคำนวณ ซึ่งนิยมใช้กันในปัจจุบัน
6. รูปแบบตัวเลือกแบบธรรมชาติที่ระบุว่า "ไม่มีคำตอบถูก" หมายถึง ลักษณะของตัวเลือกที่แสดงคำตอบเป็นผลลัพธ์จากการคำนวณ แต่ตัวเลือกตัวที่ 5 เป็น "ไม่มีคำตอบถูก"
7. รูปแบบตัวเลือกแบบกระบวนการคิด หมายถึง ลักษณะของตัวเลือกที่แสดงถึงขั้นตอนในการคิด หรือวิธีการแก้ปัญหาของคำถ้า โดยคำตอบจะอยู่ในรูปของตัวเลข หรือสัญลักษณ์แสดงการกระทำ (Operation) ทางคณิตศาสตร์ต่าง ๆ เช่น บวก ลบ คูณ หาร เป็นต้น
8. รูปแบบตัวเลือกแบบกระบวนการคิดที่ระบุว่า "ไม่มีคำตอบถูก" หมายถึง ลักษณะของตัวเลือกที่แสดงถึงขั้นตอนในการคิด หรือวิธีการแก้ปัญหาของคำถ้า โดยที่คำตอบจะอยู่ในรูปของตัวเลขหรือสัญลักษณ์แสดงการกระทำทางคณิตศาสตร์ต่าง ๆ เช่น บวก ลบ คูณ หาร เป็นต้น แต่ตัวเลือกตัวที่ 5 เป็น "ไม่มีคำตอบถูก"
9. อำนาจจำแนก หมายถึง คุณสมบัติของข้อสอบที่สามารถแยกเด็กออกเป็น派別 ได้ตามความสามารถ ในการวิจัยครั้งนี้คำนวณหาค่าอำนาจจำแนกโดยใช้ Biserial Correlation Coefficient
10. ความยากของแบบสอบ หมายถึง ตัวเลขที่แสดงสัดส่วนหรือเบอร์ เช่นต์ของผู้ตอบข้อสอบนั้นได้ถูก
11. ความเที่ยงของแบบสอบ หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างข้อสอบแต่ละข้อในแบบสอบ ในการวิเคราะห์ความเที่ยงของแบบสอบในการวิจัยครั้งนี้คำนวณค่าความเที่ยงโดยใช้ สูตรคูเดอร์-ริชาร์ดสัน 20 (Kuder Richardson 20)
12. ความตรงของแบบสอบ หมายถึง คุณสมบัติของแบบสอบที่สามารถทำหน้าที่วัดสิ่งที่ต้องการจะวัดได้ถูกต้องตรงกับความมุ่งหมาย โดยการหาสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนจากการสอบด้วยแบบสอบที่มีรูปแบบตัวเลือกแตกต่างกันแต่ละฉบับ กับคะแนนผลลัพธ์ทางการเรียน คณิตศาสตร์ (ค. 204) ของนักเรียน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อจะได้ทราบถึงคุณภาพของแบบสอบถามชนิดเลือกตอบวิชาคณิตศาสตร์ที่มีรูปแบบตัวเลือกแต่ละตัวกันว่าคุณภาพแตกต่างกันหรือไม่ และแบบใดมีคุณภาพดีที่สุด
2. เป็นแนวทางสำหรับครุคณิตศาสตร์ในการเลือกใช้รูปแบบตัวเลือกของแบบสอบถามที่ใช้วัดความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ให้เหมาะสมเพื่อจะได้วัดความรู้ ความสามารถของนักเรียนได้ถูกต้อง แม่นยำยิ่งขึ้น
3. เป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่สนใจ หรือผู้ที่วิจัยในแนวทางนี้ ในแง่ความคิดในการวิจัย อันจะเป็นประโยชน์สำหรับการวัดผลการศึกษาต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย